

[Thoft]

ce at henstille til kommunale institutioner at ophøre med indkøb af varer fra Sydafrika?»

Begrundelse

Der tages i disse måneder rundt om i kommunerne en række initiativer for at skærpe sanktionerne over for Sydafrika. En af de muligheder, kommunerne har, er at anmode de kommunale institutioner om at undlade at købe sydafrikanske varer – en holdning, der er helt i overensstemmelse med regeringens politik, jfr. statsministerens svar til spørgeren af 16. august 1985, hvorefter »sådan handel (med Sydafrika) bør undgås«.

Baggrunden for spørgsmålet er imidlertid, at et byråd har afvist at behandle spørgsmålet om de kommunale institutioners indkøb af sydafrikanske varer af angst for, at dette ville stride imod indenrigsministerens beslutning i sagen om kommunale atomvåbenfrie zoner, hvor indenrigsministeren fastslog, at det ikke er et kommunalt anliggende at træffe beslutninger i udenrigspolitiske sager. Af hensyn til kommunernes mulighed for aktivt at tage del i boykotten mod Sydafrika ønsker spørgeren derfor ministerens stillingtagen.

Svar (22/10 85):

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

En kommune kan ikke lovligt tage stilling til spørgsmål, der angår den danske udenrigspolitik, men kun til spørgsmål, der angår kommunale forhold. Det er derfor ikke en kommunal opgave at indføre sanktioner mod andre lande. Det må folketinget og regeringen tage stilling til.

Kun i de tilfælde, hvor folketinget eller regeringen udtrykkeligt har henstillet at undlade at købe bestemte varer fra et bestemt land, kan kommunalbestyrelsen behandle et forslag om, hvorvidt kommunen skal følge henstillingen.

De nordiske udenrigsministre har på deres møde i Oslo den 17.-18. oktober 1985 vedtaget et revideret handlingsprogram mod Sydafrika. I dette handlingsprogram indgår foranstaltninger for at forhindre offentlige indkøb fra Sydafrika og en henstilling til virksomheder, der køber sydafrikanske varer, om at bestræbe sig for at finde andre leverandører.

Jeg kan på denne baggrund besvare det stillede spørgsmål bekræftende.

Spm. nr. S 52

Til *justitsministeren* (7/10 85) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Hvad kan ministeren oplyse om omstændighederne, der gjorde det muligt for en kommunistisk aktionsgruppe at demonstrere på det amerikanske slagskib »Iowa«, mens det lå for anker ud for København?»

Begrundelse

En mindre gruppe kommunistiske sympatisører kunne uhindret foretage en demonstration på det amerikanske slagskib »Iowa«, hvor man plantede skilte med hammer og segl og forskellige slagord under slagskibets kanonmundinger. Den slags bør naturligvis ikke kunne finde sted, og spørgeren finder sagen særdeles uheldig for Danmark, der i enhver henseende må tage afstand fra demonstrationen. Ingen kan være i tvivl om, at denne demonstration har frydet landene bag jerntæppet, men som loyal NATO-partner burde vi naturligvis have taget kraftig afstand fra demonstrationen. Bedst ville det have været, hvis der fra regeringens side var foretaget effektive foranstaltninger for at imødegå den slags tåbeligheder.

Vil ministeren derfor foranledige, at fremtidige besøg af vore NATO-partnere kan ske uden indblanding af uvedkommende demonstrationer som dem, vi her har oplevet?

Svar (21/10 85):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Politidirektøren i København har oplyst, at der i forbindelse med adgangen til at komme om bord på det amerikanske slagskib var etableret et vist politimæssigt tilsyn omkring ombordstigningen i de både, der fragtede de besøgende ud på skibet. Der blev ikke herved bemærket grupper eller enkeltpersoner med transparenter eller plakater.

Politidirektøren har endvidere oplyst, at der ikke til politiet er indgivet nogen anmeldelse eller meddelelse om den i spørgsmålet nævnte episode.

Politidirektøren har endelig anført, at det ikke er muligt helt at undgå lignende episoder.